

Γνωστικό αντικείμενο: Νεοελληνική Γλώσσα
Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτική ενότητα:
6η ΕΝΟΤΗΤΑ : ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΜΑΙ
ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΟΥΜΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ
(ΜΜΕ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΤΛ.)

ΤΙΤΛΟΣ: κριτική προσέγγιση στις διάφορες μορφές
ενημέρωσης και ψυχαγωγίας

Σκοπός & Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής

- **Γενικός Σκοπός:**
- Η κατανόηση της θεματικής ενότητας σχετικά με την ενημέρωση και την ψυχαγωγία μέσα από διάφορες πηγές, όπως ΜΜΕ, Διαδίκτυο κλπ. με τη βοήθεια πηγών που αξιοποιούν τις Τ.Π.Ε., καθώς και η ικανότητα δημιουργίας σχετικών κειμένων.
- **Στόχοι**
- **Γνωστικοί: Α. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:**
- Επιδιώκεται οι μαθητές:
- Να ορίσουν και να αναλύσουν την έννοια της ενημέρωσης μέσα από τη μελέτη σχετικών κειμένων
- Να ερευνήσουν πώς ήταν οι εργασιακές συνθήκες σε προηγούμενες περιόδους
- Να επισημάνουν τις νέες μορφές ενημέρωσης-ψυχαγωγίας στη σύγχρονη κοινωνία
- Να περιηγηθούν σε δικτυακούς τόπους επίσημων φορέων απ' όπου θα μπορούν να ασκήσουν κριτική ακόμη και στον τρόπο παρουσίασης της είδησης-πληροφορίας
- Να προβληματιστούν και να ασκήσουν κριτική γύρω από το θέμα της συλλογής ενημερωτικού υλικού μέσα από ποικίλες πηγές, καθώς και της αξιοπιστίας και πληρότητάς του.
- Να βελτιώσουν τον λεξιλογικό τους πλούτο γύρω από τις έννοιες «ενημέρωση», «ψυχαγωγία», «διαδίκτυο»
- Να κατανοήσουν τη διαδικασία σύνθεσης μιας ομαδικής εργασίας
- Να ασκηθούν στην παραγωγή λόγου τεκμηριωμένου και σύνθετου
- Να χρησιμοποιούν επαρκώς και συνειδητά τον προφορικό και γραπτό λόγο στις διάφορες επικοινωνιακές περιστάσεις

Προϋποθέσεις υλοποίησης:

Απαιτείται

- μικρή εξοικείωση με βασικά εργαλεία των Τ.Π.Ε, καθώς
- επίσης και με την **ομαδοσυνεργατική διδασκαλία**.
- Απαιτείται η ύπαρξη εργαστηρίου πληροφορικής,
- σύνδεση στο διαδίκτυο και
- ύπαρξη προγραμμάτων φυλλομετρητή, επεξεργαστή κειμένου και προγράμματος παρουσιάσεων σε κάθε υπολογιστή, (τα συγκεκριμένα προγράμματα συνήθως υπάρχουν σε κάθε υπολογιστή όλων των σχολικών εργαστηρίων)

- **B.1. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία:**

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να μπορούν μέσω της διερεύνησης, να συνθέτουν μια εργασία στην οποία να εκφράζουν και να τεκμηριώνουν τις δικές τους απόψεις και ιδέες
- Να αναπτυχθεί μέσα από την όλη ερευνητική εργασία πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας στη σχολική και εξωσχολική ζωή

- **B.2. Ως προς τη διαδικασία κατάκτησης της γλώσσας:**

- Να κατανοήσουν τα επίπεδα του κλασικού, νέου και ψηφιακού γραμματισμού
- Να ανταποκρίνονται στην παραγωγή κειμένων δοσμένων σε επικοινωνιακό πλαίσιο
- Να ασκηθούν στην παραγωγή λόγου μέσα στα πλαίσια της ομάδας

- **Γ. Ως προς την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία:**

- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με την τεχνολογία της πληροφορικής, ώστε να μπορούν να διαβάζουν και να γράφουν κείμενα μέσω των Η/Υ και να επικοινωνούν μέσω των Η/Υ ως πομποί ή δέκτες
- Να αναπτύξουν κριτική στάση απέναντι στις ΤΠΕ γενικά
- Να γνωρίσουν και να χρησιμοποιούν τις εφαρμογές των Τ.Π.Ε. που τους βοηθούν στην παραγωγή κειμένου

Αφόρμηση:

Η αφορμή για τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας δόθηκε αφενός

- από έναν καταιγισμό ερωτήσεων από εμένα, (όπως π.χ. από πού προτιμούν οι μαθητές να ενημερώνονται, ποια μέσα χρησιμοποιούν ιδιαίτερα και γιατί, τι χαρακτηριστικά έχει το κάθε μέσο ενημέρωσης),
- αφετέρου τους δόθηκε η ίδια είδηση μέσω του διαδραστικού πίνακα όπως αυτή προβάλλεται μέσα από διαφορετικά τηλεοπτικά κανάλια ή φύλλα εφημερίδων και τους ζητήθηκε να εξηγήσουν και να δικαιολογήσουν αυτή τη διαφοροποίηση.
- Στη συνέχεια επιλέξαμε να «διαβάσουμε» μαζί ένα από τα προτεινόμενα κείμενα του σχολικού εγχειριδίου και κατόπιν
- να παίξουμε ένα παιχνίδι δημιουργώντας ένα μικρό λεξικό στον πίνακα χρησιμοποιώντας λέξεις που έλεγαν αυθόρμητα οι μαθητές με θέμα την ενημέρωση, το διαδίκτυο και την ψυχαγωγία από διάφορες πηγές. → Έτσι μας δόθηκε η ευκαιρία να κατανοήσουν τις ετυμολογικές συγγένειες που υπάρχουν ανάμεσα στις λέξεις με την ίδια παραγωγική κατάληξη ή με το α ή β συνθετικό.

Μέθοδος:

- Η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την επεξεργασία του θέματος είναι η **διερευνητική**, → η ενεργητική και δημιουργική συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία.
- Κατά την επεξεργασία χρησιμοποιούνται **στοιχεία της ερμηνευτικής μεθόδου, με τη μορφή του διαλόγου**, της καθοδηγούμενης αυτενέργειας των μαθητών, της **προσωπικής έρευνας και των ομαδοσυνεργατικών διαδικασιών**. → οι μαθητές ασκούνται στη συλλογικότητα και στην ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών σε συνδυασμό με την ερμηνευτική μέθοδο και τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης μέσω της δημοσιογραφίας, της ιστορίας, της χρήσης των πολυμέσων και των ΤΠΕ.
- Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας οι μαθητές μας υποστηρίζονται διακριτικά έτσι ώστε να οικοδομήσουν τη γνώση μέσα από μια ανοιχτή, ανακαλυπτική, διερευνητική και βιωματική προσέγγιση. **Δίνεται βάρος στο «γνώριζε πώς» και όχι στο «γνώριζε ότι».**
- Οι ερωτήσεις που τίθενται από τη φιλόλογο μπορούν να διαφωτίσουν την πληροφόρηση (**ανάκληση, ενθύμηση, επαγωγικό συμπέρασμα**), την κατανόηση (έκφραση, συμπεριφορές, αιτίες), τη σκέψη (κρίση, δημιουργία, αιτιολόγηση) (Bruner : ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη μαθησιακή διαδικασία, Vygotsky: κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης).
- Η τελική σύνθεση επιδιώκει τον αναστοχασμό και είναι ανοιχτή σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, ανάγνωση άλλων αποσπασμάτων, συνεντεύξεων, ελεύθερη συζήτηση κ.λ.π

Φάσεις διδασκαλίας:

- **Α φάση: (1η διδακτική ώρα)** Χωροταξική και θεματική πλαισίωση της ενότητας.
 - Η τεχνική που ακολουθήσαμε ήταν η **ομαδοσυνεργατική** με
 - τον χωρισμό της τάξης μας σε ομάδες,
 - επιλογή ονόματος της κάθε ομάδας από τους μαθητές και
 - διανομή ρόλων στα μέλη της κάθε ομάδας.
 - ➔ Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται τη **συμμετοχή όλων των μαθητών στη διαδικασία της μάθησης**,
 - διευκολύνεται η επικοινωνία μεταξύ τους και
 - αναπτύσσονται αισθήματα αλληλοσεβασμού, καθώς εξοικειώνονται με την εργασία σε ομάδες και τη συνεργατικότητα.

Εκτιμώμενη διάρκεια

πέντε διδακτικές ώρες.

- Η πρώτη ώρα αφορά στην **αφόρμηση** η οποία γίνεται αφενός μέσα από την **ανάγνωση ενός κειμένου του σχολικού εγχειριδίου σχετικού με το θέμα** και την κατάθεση προσωπικών εμπειριών μέσα από την τεχνική του καταιγισμού των ερωτήσεων, αφετέρου με την καταγραφή στον πίνακα λέξεων σχετικών με το θέμα που προκύπτουν αυθόρμητα από κάποιους μαθητές αλλά και από άλλους που ερευνούν στην πύλη της Νεοελληνικής γλώσσας .
- Η δεύτερη ώρα ανήκει στην **εργασία των ομάδων.**
- Η τρίτη στην **παρουσίαση των αποτελεσμάτων τους στην ολομέλεια** και
- η τέταρτη διδακτική ώρα απαιτείται για την **από κοινού καταγραφή στον πίνακα των συμπερασμάτων από την έρευνα των ομάδων**, και τέλος
- η πέμπτη για τον **σχολιασμό της γραπτής εργασίας** που παρήγαγαν οι μαθητές στο σπίτι τους, -_καθώς και για περαιτέρω διευκρινίσεις_ και **οικοδόμηση δημοσιογραφική εκπομπής –τύπου προσομοίωσης—με θέμα «ποιες είναι οι ενέργειες που σκέφτεστε να κάνετε για να αντεπεξέλθετε από τις σύγχρονες μορφές αναζήτησης».**
- Η διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας πραγματοποιείται μόνο κατά τη δεύτερη ώρα στο εργαστήριο πληροφορικής. Ως βασική προϋπόθεση, θεωρείται η εξοικείωση τόσο του διδάσκοντος, όσο και των μαθητών, με τα βασικά εργαλεία των Τ.Π.Ε

Β φάση: (2η και 3η διδακτική ώρα,)

- Β φάση: (2η και 3η διδακτική ώρα,)
- Κατά τη διάρκεια της δεύτερης ώρας η κάθε ομάδα μαθητών εργάζεται με διαφορετικά φύλλα εργασίας **η κάθε ομάδα αναζητά πληροφορίες στο διαδίκτυο από σελίδες που έχει προεπιλέξει ο φιλόλογος, χωρίς όμως αυτό να είναι πανάκεια**. Απλά επειδή είναι συγκεκριμένος ο χρόνος, και προκειμένου να υπάρχει συντονισμός όλων των ομάδων αλλά και λόγω της σχετικά μικρής ηλικίας των μαθητών η πορεία της διδασκαλίας είναι αρκετά καθοδηγούμενη από εμάς, μιας και δε θέλουμε να τους χάσουμε μέσα στην πληθώρα των δεδομένων. Ωστόσο η επιλογή και εκτύπωση των σημαντικότερων σημείων είναι θέμα καθαρά της κρίσης των μαθητών μας.

- Στη Γ Φάση (3η ώρα) οι ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους στην ολομέλεια.
- Στη Δ Φάση (4η ώρα) καταγράφονται στον πίνακα συμπεράσματα, σχολιάζονται, κατηγοριοποιούνται και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία μιας τηλεοπτικής εκπομπής. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους, τους επεξεργάζονται στο σπίτι τους και
- Στη Ε Φάση (5η ώρα) αναπτύσσουν έναν διάλογο τύπου debate με θέμα: «ποιες είναι οι ενέργειες που σκέφτεστε να κάνετε για να αντεπεξέλθετε από τις σύγχρονες μορφές αναζήτησης».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει και από τους ίδιους τους μαθητές και από τον διδάσκοντα καθηγητή και θα αφορά τη στάση των μαθητών στο πλαίσιο της ομάδας όσο και τις απαντήσεις στα φύλλα εργασίας. Θα κριθούν με βάση την εγκυρότητα, ορθότητα και σαφήνεια των απαντήσεων. Επίσης, οι μαθητές θα αξιολογηθούν με βάση την ικανότητά τους να συνεργαστούν, να δουλέψουν ομαδικά, να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και δημιουργική δράση. Μάλιστα, υπολογίζεται θετικά και η εφαρμογή των γνώσεων τους σε θέματα τεχνογνωσίας.

ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ:

Το συγκεκριμένο σενάριο μπορεί να διευρυνθεί παίρνοντας τη μορφή project. Οι μαθητές μπορούν

- να οργανώσουν έκθεση στο σχολείο τους προβάλλοντας το υλικό που συγκέντρωσαν, με σκοπό να ενημερώσουν τους συμμαθητές τους για το μείζον πρόβλημα της Ενημέρωσης, του Διαδικτύου, καθώς
- και των κινδύνων που ελλοχεύει κ.τ.λ.
- Μπορούν ακόμη την ημέρα παρουσίασης της έκθεσης, οι μαθητές να φορούν μπλουζάκια με τυπωμένα συνθήματα κατά των κινδύνων του διαδικτύου, (π.χ. «Δεν φοβάμαι το Διαδίκτυο», «Αγαπώ τον εαυτό μου», «Ξέρω να προστατεύω τον εαυτό μου!», κ.α.).
- Μπορεί να γυριστεί και ταινία μικρού μήκους από τους μαθητές με τη βοήθεια καθηγητή που είναι εξοικειωμένος με τα εργαλεία παραγωγής ταινίας, με σχετικό θέμα.
- Το υλικό που συγκέντρωσαν οι μαθητές μπορούν να το αξιοποιήσουν και σε πρόγραμμα ηλεκτρονικής αδελφοποίησης με άλλα σχολεία, (π.χ. πρόγραμμα eTwinning), ανταλλάσσοντας απόψεις με μαθητές άλλων σχολείων γι' αυτό το τόσο σημαντικό θέμα

Αξιολόγηση της διδακτικής πρακτικής

- **Αξιολόγηση της διδακτικής πρακτικής**
- Η αξιολόγηση της διδακτικής πρακτικής έγινε με παρατήρηση κατά τη διάρκεια της εργασίας των ομάδων, με ερωτήσεις που προκαλούσαν συζητήσεις και διευκρινίσεις, άρα και **ανατροφοδότηση (διαμορφωτική αξιολόγηση)**, με παρουσίαση του έργου τους στην ολομέλεια, που προκάλεσε νέο κύκλο συζητήσεων και ανατροφοδότησης και τέλος με την εποικοδομητική συζήτηση που ακολούθησε.

Σχόλια – Κριτική

- Οι μαθητές μας, αν και είναι αρκετά εξοικειωμένοι να εργάζονται σε ομάδες, ωστόσο και πάλι επέμεναν σε **συγκεκριμένη σύσταση των ομάδων τους, κάτι που δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί και κατά συνέπεια δημιουργήθηκαν εντάσεις**. Επρόκειτο στην ουσία για κάποιους μαθητές που αισθανόταν ανασφάλεια για την απόδοσή τους και ήθελαν να κρυφτούν. Μετά τις αρχικές αντιδράσεις εντάχθηκαν στην ομάδα και ανέλαβαν ρόλους που τους ταίριαζαν.
- Η μετάβασή μας στην αίθουσα της πληροφορικής μας παραχωρήθηκε όχι με ιδιαίτερη προθυμία αλλά ύστερα από **«σκληρές» διαπραγματεύσεις**,-γιατί υπάρχει ένα εργαστήριο πληροφορικής για το Γυμνάσιο και το Λύκειο-.
- Ένα σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι **τα λεπτομερή φύλλα εργασίας που άφηναν λίγα περιθώρια αυτενέργειας στους μαθητές**. Όμως, επειδή το θέμα είναι από μόνο του αρκετά δύσκολο προς διερεύνηση, θεωρώ πως τελικά δεν αποτελεί ιδιαίτερο μειονέκτημα.
- Η δυσκολία που παρουσιάστηκε ήταν **η αδυναμία ορισμένων μαθητών να επεξεργαστούν μέσα στο χρόνο που τους δόθηκε όλα τα θέματα των φύλλων εργασίας**, κάτι που όμως ξεπεράστηκε σε μεγάλο βαθμό, λόγω της συνδρομής μου αλλά και της βοήθειας των υπολοίπων μαθητών της ομάδας.

•

- Θετικά με εξέπληξε το γεγονός ότι οι μαθητές, καθώς ξεδιπλωνόταν το θέμα κατά την αναζήτηση των πληροφοριών στο διαδίκτυο εντόπισαν πλουσιότατο υλικό (εικόνες, αλλά και βίντεο συνεντεύξεις, ντοκυμαντέρ, έρευνες) και εξέφρασαν την επιθυμία να το δημοσιοποιήσουν για να το γνωρίσουν και οι άλλοι συμμαθητές τους από άλλα σχολεία. Οι ίδιοι οι μαθητές πρότειναν να επεκταθεί το σχέδιο διδασκαλίας παίρνοντας τη μορφή project μεγαλύτερης διάρκειας, καθώς πρόθεσή τους είναι να συνεργαστούν και με άλλα σχολεία.
- Με το πέρας όλης της διδασκαλίας οι μαθητές φάνηκαν ευχαριστημένοι που προσέγγισαν τη συγκεκριμένη διδακτική ενότητα μέσω των Τ.Π.Ε., γεγονός που εξέφρασαν και κατά την ώρα της συζήτησης. Ειδικότερα, τους ικανοποίησε η αναζήτηση θεμάτων ενημέρωσης και πληροφόρησης για το διαδίκτυο, το facebook μέσω του διαδικτύου, η ενεργός συμμετοχή τους, η εμπειρία της διαφορετικής διδακτικής μεθόδου.
- Φάνηκε πως οι μαθητές επιθυμούν να διδάσκονται τα μαθήματα μ' αυτόν τον τρόπο, γιατί η χρησιμοποίηση διαδικτυακών πηγών έδωσε «ζωντάνια» στο μάθημα, τους επηρέασε θετικά στην απόδοσή τους, και τους έκανε να νιώθουν πως είναι περισσότερο ενεργοί στη διδακτική δράση

MME :

- Τύπος (4η εξουσία): δύναμη του γραπτού λόγου
- Ραδιόφωνο : δύναμη του λόγου + ζωντάνια της φωνής
- Τηλεόραση : λόγος – ήχος – εικόνα
- Πομπός , Δέκτης , Μέσο , Μήνυμα
- **Θετικός Ρόλος – Λειτουργία Μ.Μ.Ε**
- Πληροφόρηση για εξυπηρέτηση στοιχειωδών αναγκών
- ενημέρωση για θεάματα, εκδηλώσεις
- εξυπηρέτηση επαγγελματικών αναγκών (αγγελίες)
- υπενθυμίσεις για προθεσμίες / διάφορες διευκρινίσεις
- πρόβλεψη καιρού.
- **Ανύψωση πνευματικού επιπέδου**
- Απόκτηση ποικίλων γνώσεων , διερεύνηση πνευματικών οριζόντων
- ποικίλα θέματα + πολλαπλή ερμηνεία τους → διεγείρουν τη σκέψη,
- καλλιεργούν τον προβληματισμό, οξύνουν κριτική ικανότητα.
- **Ψυχαγωγία**
- Αποσυμπίεση από προσωπικά προβλήματα
- Εκτόνωση → ψυχική χαλάρωση
- Απόδραση από καθημερινή πραγματικότητα / ερεθισμός φαντασίας
- Επαφή με καλλιτεχνική δημιουργία
- (Μ.Μ.Ε. φορέας αλλά και δημιουργός πολιτιστικών προϊόντων – αγαθών)

Προϋποθέσεις ομαλής λειτουργίας Μ.Μ.Ε

Δημοκρατικό Πολίτευμα:

Διαφύλαξη της ελευθερίας α) έκφρασης β) του τύπου
Ανεξαρτησία από κύκλους οικονομικών ή πολιτικών
συμφερόντων

Δημοσιογραφικό ήθος

Τρόποι αντιμετώπισης αρνητικών συνεπειών

- Κρατικός αλλά κυρίως κοινωνικός έλεγχος
- καθιέρωση κώδικα δεοντολογίας που θα αφορούν το είδος των μηνυμάτων , αντίλογος, πλουραλισμός
- αναβάθμιση εκπομπών λόγου, πολιτισμού.....
- Αναντικατάστατος ο ρόλος της εκπαίδευσης
- καλλιέργεια κριτικής ικανότητας
- Προσωπική ενεργοποίηση – υπευθυνοποίηση
- κριτικός έλεγχος μηνυμάτων, ποικιλία πηγών πληροφόρησης

Αρνητικές Συνέπειες

Πνευματική αποσυγκρότηση

- Χαμηλή ποιότητα προγραμμάτων
- Αντικατάσταση γνώσης από ενημέρωση (σε βάθος γνώση , όχι επιφανειακή
- πληροφόρηση)

Υπερπληροφόρηση

- ταχύτατη ροή μηνυμάτων – πληροφοριών : αδυναμία αφομοίωσης και κριτικού
- ελέγχου / αποδυνάμωση κριτικής ικανότητας
- πνευματική παθητικότητα, χειραγωγήση

Ενίσχυση παθητικής στάσης –χαλάρωση κοινωνικών σχέσεων

- εθισμός στον ρόλο του θεατή (έτοιμη τροφή), αντικίνητρο για δράση. Η ζωή δεν
- βιώνεται στο πραγματικό επίπεδο αλλά μέσω της τηλεόρασης, αντικίνητρο για
- δράση καθήλωση μπροστά στην T.V.
- αποχαύνωση, συρρίκνωση κοινωνικών επαφών—διαπροσωπικών σχέσεων
- ψευδαίσθηση επικοινωνίας , πλήγμα στις οικογενειακές σχέσεις

Αναπαραγωγή βίας, εγκληματικότητας

- συχνή – έντονη προβολή της και μάλιστα σε ζώνες υψηλής παιδικής τηλεθέασης
- ηρωοποίηση βίας και φορέων της
- εξοικείωση ανθρώπου , μιμητισμός, εθισμός , η βία φυσικοποιείται
- όχι παιδαγωγικός χαρακτήρας : θεάματα που αναμοχλεύουν, ερεθίζουν και
- φέρνουν στην επιφάνεια πρωτόγονα, βίαια ένστικτα και ορμές.

- **Πολιτική χειραγώγηση, κίνδυνος για δημοκρατικό πολίτευμα**
Έλλειψη αντικειμενικότητας – παραπληροφόρηση – εξυπηρέτηση πολιτικών
- συμφερόντων → περιορισμός δυνατότητας διαμόρφωσης ελεύθερης πολιτικής βούλησης, καλλιέργεια φανατισμού , χειραγώγηση πολιτικής βούλησης, καλλιέργεια φανατισμού , χειραγώγηση πολιτικής συνείδησης αλληλοδιαπλοκή Μ.Μ.Ε. – εξουσίας
- **υπονόμευση δημοκρατίας**
- **Φθορά της γλώσσας**
- λάθη και ασυνταξίες από κακούς χειριστές (άγνοια αλλά και έλλειψη ελέγχου, αδιαφορία)
- χρήση ξενικών όρων και εκφράσεων
- χρήση τυποποιημένων , συνθηματικών εκφράσεων / συχνά ανοηματικός λόγος (διαφήμιση) → κρίση γλώσσας
- **Αποπροσανατολισμός από καίρια κοινωνικά προβλήματα**
- θεαματικότητα , εμπορικότητα , ακροαματικότητα → επιλογή θεαμάτων που αποφέρουν κέρδη
- ενασχόληση με προσωπικά δράματα , ακραία εκμετάλλευση ανθρώπινου πόνου , “ βιασμός ” προσωπικής ζωής
- εξατομίκευση προβλημάτων → απομάκρυνση από ορθή οπτική γωνία αντιμετώπισής του άρα και δρομολόγησης επίλυσης τους.
-

- **2.2 Φύλλα Εργασίας**

1ο Φύλλο Εργασίας:

Ενημέρωση –Είδη και κριτική των ΜΜΕ

- Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://el.wikipedia.org/> και αναζητήστε πληροφορίες για το λήμμα «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης της Ελλάδας».
 - Μελετήστε το άρθρο και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:
 - α). Ποια Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας γνωρίζετε;
 - β).Μερικοί υποστηρίζουν πως η υπερτελειοποίηση των μαζικών μέσων ενημέρωσης αποτελεί μια υπόσχεση ελευθερίας. Άλλοι, αντίθετα, ισχυρίζονται πως αποτελεί μια απειλή καινούριας δουλείας. Ποια είναι η δική σας γνώμη; Γράψτε τις σκέψεις σας χρησιμοποιώντας έναν επεξεργαστή κειμένου.
-
- 2. Κάντε τη δική σας αναζήτηση σχετικά με το θέμα του φύλλου εργασίας σας χρησιμοποιώντας μηχανές αναζήτησης (π.χ. <http://www.google.com>). Ενδεικτικά, σας δίνεται η ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.thermopilai.org/content/apo-diadiktuo-e-enemerose-ton-neon>
 - Προσπαθήστε να αξιολογείτε κριτικά το περιεχόμενο των ιστοσελίδων. Δημιουργήστε ένα σύντομο κείμενο,(δύο ως τρεις παραγράφους), βασισμένοι σε πληροφορίες που αντλήσατε **αναφέροντας και τις πηγές σας τονίζοντας από πού κυρίως ενημερώνονται οι νέοι.**

2ο Φύλλο Εργασίας:

Ηλεκτρονικές πηγές ενημέρωσης

- 1.Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση:<http://www.publicissue.gr/128/iom-media-2007/> Μελετήστε προσεκτικά την έρευνα του Ινστιτούτου Οπτικοακουστικών Μέσων και δημιουργήστε ένα άρθρο λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω ερωτήσεις:
- Α) Ποια είναι η συχνότητα παρακολούθησης τηλεόρασης / ακρόασης ραδιοφώνου / ανάγνωσης εφημερίδων;
- Β) Ποιες είναι οι ώρες τηλεθέασης ανά ημέρα, κατά μέσο όρο τις Καθημερινές & τα Σαββατοκύριακα;
- Γράψτε τις σκέψεις σας χρησιμοποιώντας έναν επεξεργαστή κειμένου.
- 2. Με βάση την ίδια έρευνα, ποια στάση κρατούν οι Έλληνες απέναντι στα δελτία ειδήσεων; Και ποια θεματολογία τους έρχεται στις πρώτες θέσεις;
- Α) Γιατί πιστεύετε ότι στην Ευρώπη προτιμούν να ενημερώνονται από τα χιλιάδες ειδησεογραφικά σάιτ, αφήνοντας στην άκρη τις παραδοσιακές πηγές ενημέρωσης;
- Β) « Με το διαδίκτυο έχουμε μια επανάσταση στο χώρο της πληροφορίας και την ιστορία της επικοινωνίας, γιατί τελικά πρόκειται για «μία επικοινωνία πολυεπίπεδη, πολυπρόσωπη, μαζική και εξατομικευμένη» ταυτόχρονα, όπως χαρακτηριστικά έγραψε και ο Ε. Παπανούτσος. Ποιοι κατά τη γνώμη σας λόγοι καθιστούν το διαδίκτυο επανάσταση στη διαχείριση της σχολικής ζωής και επικοινωνίας του σχολείου με άλλα σχολικά περιβάλλοντα αλλά και τον κόσμο εκτός σχολείου;
- Γράψτε τις σκέψεις σας χρησιμοποιώντας έναν επεξεργαστή κειμένου.

- 2. Έχει λεχθεί ότι τα μέσα ενημέρωσης είναι η τέταρτη εξουσία. «Είναι πιο πάνω από τις τρεις εξουσίες του κράτους (νομοθετική, βουλευτική, εκτελεστική).-Επομένως, ο ηγέτης ελέγχοντας τα ΜΜΕ μπορεί να δικτατορεύσει αφανώς.
- ☐ Ήδη από την ιστορία γνωρίζουμε πως ο Ναπολέων είχε ιδρύσει το Γραφείο Κοινής Γνώμης, για να διευκολύνει την προπαγάνδα που μεθόδευε, και οι σύγχρονοί του είχαν αποφανθεί πως, «όσο αξίζει το γραφείο αυτό, δεν αξίζουν όλες μαζί οι στρατιές του».
<http://www.scribd.com/doc/77927012/MME>
- ☐ Ο καγκελάριος Μπίσμαρκ είχε καθιερώσει ένα ταμείο, το ονομαζόμενο από τον ίδιο Ταμείο των Ερπετών, με το οποίο
www.scribd.com/doc/77927012/MME
- δωροδοκούσε τους δημοσιογράφους. Τη δύναμη των Μέσων Ενημέρωσης εκμεταλλεύθηκε και ο Γκέμπελ,
<http://www.scribd.com/doc/77927012/MME> και γενικά η πλύση εγκεφάλου των μαζών με τη χρησιμοποίηση των ΜΜΕ είναι προσφιλής μέθοδος σε πολλά σύγχρονα κράτη.
- ☐ Ο Π.Π. Παζολίνι είχε πει: «Ο Φασισμός στήριξε τη δύναμή του στο στρατό, που σήμερα δεν είναι τίποτα μπροστά στη δύναμη της τηλεόρασης». <http://www.scribd.com/doc/77927012/MME>
- Με βάση τις παραπάνω ρήσεις πιστεύετε ότι μια χώρα ανήκει σ' αυτόν που ελέγχει τα μέσα ενημέρωσης; Η απάντησή σας να δοθεί σε έναν επεξεργαστή κειμένου

3ο Φύλλο Εργασίας:

Αξιολόγηση αξιοπιστίας ενημέρωσης και προπαγάνδα

- 1. Ο Άλντους Χάξλεϋ <http://www.scribd.com/doc/44418469/%CE%9C%CE%9C%CE%95-%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B1> είπε πως η «μαζική επικοινωνία δεν είναι ούτε καλή ούτε κακή, είναι απλώς μια δύναμη και, όπως οποιαδήποτε άλλη δύναμη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί καλά ή άσχημα». Από εμάς εξαρτάται εάν χρησιμοποιήσουμε αυτόν τον γιγάντιο πολύποδα, για να γίνει «υπηρέτης» μας ή εμείς δουλικά υποχείριά του». Σχολιάστε τη διαπίστωσή του σε μια παράγραφο περίπου 80 λέξεων.

4ο Φύλλο Εργασίας: Ενημέρωση και ψυχαγωγία

- 1.Επιλέξτε την ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.greek-language.gr> Στη συνέχεια πατήστε Νέα ελληνική, εργαλεία, σώματα κειμένου και αναζητήστε τη λέξη «ψυχαγωγία». Γιατί η κ. Ασλανίδου στη συνέντευξή της λέει ότι "Το καλύτερο μάθημα, ξέρετε, πολιτικής αγωγής είναι να μάθουμε τους νέους πώς να ακούν και πώς να βλέπουν. Η αγωγή του τηλεθεατή είναι η καλύτερη προστασία του πολίτη από τις κάθε είδους διαστρεβλώσεις της αλήθειας". Απαντήστε χρησιμοποιώντας όποιον επεξεργαστή κειμένου θέλετε ;
- 2α.Χρησιμοποιώντας την παραπάνω διεύθυνση <http://www.metron-ariston.gr/typoy.html> , αφού διαβάσετε τα «περί τύπου, ψέμα και αλήθεια», επιλέξτε όσα θεωρείτε σημαντικά, προκειμένου να αξιολογήσετε τη θέση «Στόχος των Μ.Μ.Ενημέρωσης είναι να κερδίζουν χρήματα. Αυτό και μόνο αυτό καθορίζει τι επιλέγουν για να μας ψυχαγωγήσουν... Γράψτε τις σκέψεις σας χρησιμοποιώντας έναν επεξεργαστή κειμένου.
- 2β.Συντάξτε ως εκπρόσωπος της τάξης σας μια επιστολή στους υπεύθυνους προγραμμάτων ενημέρωσης της ελληνικής τηλεόρασης για την ποιότητα προβολής των δελτίων ειδήσεων, καθώς και την κατανομή στο σύνολο των επί μέρους προγραμμάτων.

5ο Φύλλο Εργασίας:

Διαδίκτυο κίνδυνοι και ασφάλεια

- 1. Πληκτρολογήστε <http://www.saferinternet.gr/index.php?parentobjId=Page15> Ασφαλής χρήση του Διαδικτύου - συνοπτικός οδηγός για τους μαθητές (8 MB) και διατυπώστε στην εφημερίδα του σχολείου σας έναν περιεκτικό κατάλογο που να περιέχει οδηγίες προς τους συμμαθητές σας για μια ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο.
- 2 Α) Πληκτρολογήστε τη συνεκδοχή «ασφαλές διαδίκτυο» στο google στις εικόνες και δημιουργείστε ένα κολλάζ . Στη συνέχεια προσπαθήστε να βάλετε έναν τίτλο στη σύνθεσή σας.
- 2 Β) Στηριγμένοι στο βίντεο της συγκεκριμένης διεύθυνσης http://www.youtube.com/watch?v=4OuWX_4rxCE εντοπίστε σ' αυτό και συμπληρώστε επίσης από δικές σας προσλαμβάνουσες τοποθετώντας σε δύο στήλες α. τους κινδύνους που απορρέουν από το διαδίκτυο και β. τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προστατευθούμε από μια ανεξέλεγκτη πλοήγηση. Κατόπιν να συγκρίνετε τα συμπεράσματά σας με αυτά της πρώτης έρευνάς σας (φύλλο5α)

6ο Φύλλο Εργασίας: Νέοι και διαδίκτυο

- 1.
<http://www.youtube.com/watch?v=ZNp1iC38WL0&feature=related> Παρακολουθήστε το παρακάτω βίντεο και απαντήστε πώς βλέπουν οι έφηβοι τον εαυτό τους στη σχέση τους με το διαδίκτυο;
- http://www.youtube.com/watch?v=_7QM7DqxXGA&feature=related
- 2. Νέοι και facebook. Μιλήστε στην ολομέλεια της τάξης σας για προβλήματα στα οποία έχουν εμπλακεί συνομήλικοί σας μέσω facebook και στη συνέχεια γράψτε ένα άρθρο εκθέτοντας τους προβληματισμούς σας για το αν αισθάνεστε ή όχι ασφαλείς στη σημερινή εποχή με τη χρήση του διαδικτύου και ποια θέση παίρνετε εσείς απέναντι σε όλα αυτά τα καταιγιστικά δρώμενα.